

Komentarz

11 / 2024

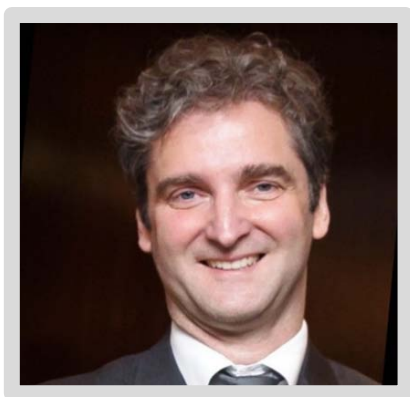
www.csm.org.pl

Trump 2.0 w oczach Chin

CENTRUM
STOSUNKÓW
MIĘDZYNARODOWYCH

CENTRE
FOR INTERNATIONAL
RELATIONS

Dr Maciej Gaca

Sinolog, językoznawca, dyplomata. W latach 2015-2019 był dyrektorem generalnym Biura Polskiego w Tajpej. Wykładowca Instytutu Nauk o Kulturze Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu

Zwycięstwo Donalda Trumpa w wyborach prezydenckich w Stanach Zjednoczonych skierowała uwagę międzynarodowej opinii publicznej na relacje amerykańsko-chińskie. Dla Chin reelekcja Trumpa to spore wyzwanie, ale także impuls do przyjęcia długoterminowej strategii w relacjach z USA. Opiera się ona na pilnowaniu samowystarczalności, rozwijaniu innowacyjności oraz zachowaniu dyplomatycznej cierpliwości.

6 listopada 2024 roku, zaraz po ogłoszeniu wstępnych wyników wyborów amerykańskich, lider Chin Xi Jinping wystosował depeszę gratulacyjną. Wyraził w niej nadzieję na rozwój dobrych stosunków między dwoma największymi gospodarkami świata w oparciu o *wzajemny szacunek, pokojowe współistnienie i obopólne korzyści*. To klasyczny przykład chińskiego stylu dyplomatycznego, pełnego kurtuazji, ale i subtelnych oczekiwań. Przesłanie jest proste: stabilność amerykańsko-chińskich relacji ma ogromne znaczenie dla globalnego pokoju i dobrobytu.

Chińskie media: „chłodna stabilność”

Chińskie media państwowe, takie jak *People's Daily* i *Global Times*, poświęciły sporo miejsca na interpretację znaczenia reelekcji Trumpa dla Chin. *People's Daily*, będący oficjalnym głosem Komunistycznej Partii Chin, skupił się na konieczności stabilnych relacji międzynarodowych i podkreślił, że oba kraje muszą zarządzać swoimi różnicami w sposób konstruktywny. Przesłanie to odzwierciedlało strategiczną ostrożność Chin, które dążą do budowy relacji minimalizujących konflikty.

Z kolei *Global Times*, znany z bardziej bezpośrednich i emocjonalnych komentarzy, zauważył rosnącą presję i głębokie podziały w amerykańskiej polityce wewnętrznej, które w dłuższej perspektywie mogą prowadzić do dalszej fragmentacji społecznej w USA. Według gazety, chaos i niestabilność w Stanach Zjednoczonych mogą wpłynąć na ich zdolność do prowadzenia konsekwentnej polityki zagranicznej, a tym samym stworzyć przestrzeń dla Chin na arenie międzynarodowej. Tym samym *Global Times* w przewrotny sposób sugeruje, że

pomimo trudnych relacji z USA, Chiny mogą zyskać na osłabieniu amerykańskiego autorytetu.

Chińskie think tanki: „strategiczna samowystarczalność”

Wśród chińskich ekspertów panuje zgoda co do tego, że druga kadencja Trumpa może oznaczać kontynuację twardej polityki USA wobec Chin. Wymaga to odpowiedzi opartej na samowystarczalności Państwa Środka. Liu Weidong z Chińskiej Akademii Nauk Społecznych wskazuje, że *amerykańska polityka wobec Chin nie jest wynikiem jednostkowych decyzji, ale wyrazem długoterminowej strategii*. Zdaniem Liu, Chiny nie powinny oczekiwać złagodzenia stanowiska USA, lecz raczej przygotować się na stałą konkurencję, szczególnie w obszarach technologii i handlu.

W podobnym tonie wypowiedział się Bao Chengke, wicedyrektor Instytutu Azji Wschodniej na Uniwersytecie w Szanghaju. Bao zauważył, że *administracja Trumpa prawdopodobnie będzie stosować taktyki nacisku w kwestiach, gdzie Chiny mogą odczuwać największe skutki, a my musimy być gotowi na różne scenariusze*. Ekspert zaznacza, że przyszłość Chin leży w osiągnięciu technologicznej i gospodarczej samowystarczalności, co mogłoby ograniczyć wpływ sankcji i umożliwić bardziej niezależną politykę.

Równie wyraźne stanowisko zajmuje Da Wei z Uniwersytetu Tsinghua. Postrzega on reelekcję Trumpa jako bodziec do intensyfikacji wysiłków Chin w zakresie uniezależnienia się od zachodnich technologii i rynków eksportowych. *Nasze działania powinny teraz skupić się na dywersyfikacji międzynarodowych powiązań gospodarczych oraz rozwoju rodzimych innowacji, by odpowiedzieć na możliwe wyzwania* – zauważa Da. Takie podejście, zdaniem analityków, jest kluczowe, aby

Chiny mogły elastycznie reagować na działania USA i wzmocnić swoją pozycję ekonomiczną oraz polityczną.

Portale i komunikatory

Podczas gdy chińskie think tanki analizują przyszłość w chłodny sposób, społeczne reakcje na reelekcję Trumpa były bardziej emocjonalne i pełne sarkazmu. Na platformach społecznościowych, takich jak Weibo i WeChat, użytkownicy wyrażali różnorodne opinie – od dystansu po ironię. Popularne stały się komentarze w stylu *Ponownie Ameryka Pierwsza, a reszta niech czeka* (又是美国优先, 其他国家慢慢等吧) – odzwierciedlające cyniczne podejście do amerykańskiej polityki protekcjonistycznej.

Hu Xijin, były redaktor naczelny *Global Times*, zauważył, że *relacje USA-Chiny prawdopodobnie pozostaną trudne, a wyzwania dla Chin mogą się nasilić*. Jego komentarz spotkał się z szerokim poparciem i dyskusją w sieci, a wielu internautów zgodziło się, że Chiny muszą przygotować się na dalsze napięcia i kontynuować politykę wzmocnienia gospodarki wewnętrznej.

Popularny bloger Ming Shuo również wyraził opinie dotyczące słabości amerykańskiej demokracji i ostrzegł przed angażowaniem się Chin w bezpośrednią konfrontację. Jego komentarz, szeroko udostępniany, wyraża nadzieję, że Chiny zachowają czujność i cierpliwość w obliczu rywalizacji z USA.

Qin Shuo, wpływowy komentator gospodarczy, skupił się na potrzebie stabilności i innowacji, nawołując do skupienia się na *stabilności wewnętrznej i wspieraniu*

innowacji technologicznych. Taka strategia, według wielu Chińczyków, może być skuteczną odpowiedzią na potencjalne zagrożenia i drogą do wzmocnienia pozycji kraju na arenie międzynarodowej.

Chińskie rynki finansowe i biznes

Reelekcja Trumpa wywołała natychmiastowe skutki na chińskich rynkach finansowych, gdzie indeksy Shanghai Composite i Shenzhen Component spadły odpowiednio o 0,5% i 0,7%. Sektor eksportowy, szczególnie branże takie jak tekstylia i elektronika, okazały się najbardziej podatne na straty, co wynika z obaw o kolejne amerykańskie sankcje i bariery handlowe. Analitycy podkreślają, że te reakcje pokazują niepewność inwestorów oraz przygotowanie na potencjalnie trudne lata w relacjach gospodarczych z USA.

Przygotowane na długoterminową rywalizację

W obliczu spodziewanej polityki nacisku Pekin zdaje się gotowy do rywalizacji, jednocześnie sygnalizując światu swoją gotowość do współpracy tam, gdzie jest to możliwe. Z perspektywy Pekinu, nadchodzące lata będą okresem intensywnych działań na rzecz uniezależnienia się od USA. Jednocześnie, Xi Jinping subtelnie przypomina Trumpowi o chińskiej czołowej światowej pozycji i aspiracjach globalnych.

Dr Maciej Gaca

CENTRUM STOSUNKÓW MIĘDZYNARODOWYCH

CSM jest niezależnym, pozarządowym ośrodkiem analitycznym zajmującym się polską polityką zagraniczną i najważniejszymi i problemami polityki międzynarodowej.

Fundacja została zarejestrowana w 1996 r. CSM prowadzi działalność badawczą i edukacyjną, wydaje publikacje, organizuje konferencje i spotkania, uczestniczy w międzynarodowych projektach we współpracy z podobnymi instytucjami w wielu krajach. Tworzy forum debaty i wymiany idei w sprawach polityki zagranicznej, relacji między państwami oraz wyzwań globalnego świata.

Działalność CSM jest adresowana przede wszystkim do samorządowców i przedsiębiorców, a także administracji centralnej, polityków, dyplomatów, politologów i mediów.

Od 2009 r. CSM jest uznawany za jeden z najlepszych think tanków Europy Środkowo-Wschodniej w badaniu „The Leading Public Policy Research Organizations In The World” przeprowadzonym przez Uniwersytet Pensylwanii.

Centrum Stosunków Międzynarodowych | ul. Ogrody 24, 03-994 Warszawa | +48 608 593 632

www.twitter.com/CIR_CSM

www.facebook.com/CIR.CSM

CENTRUM
STOSUNKÓW
MIĘDZYNARODOWYCH